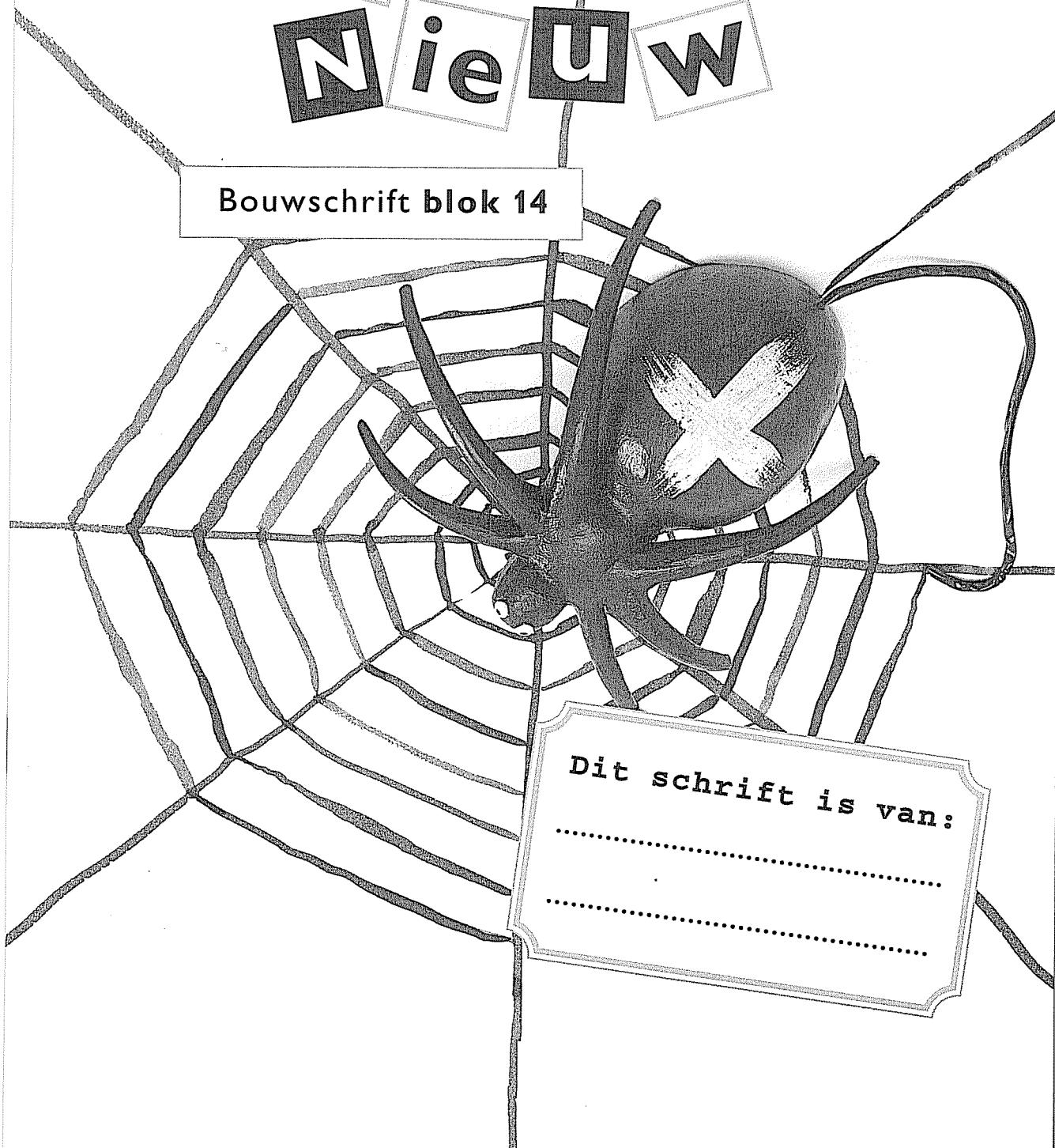
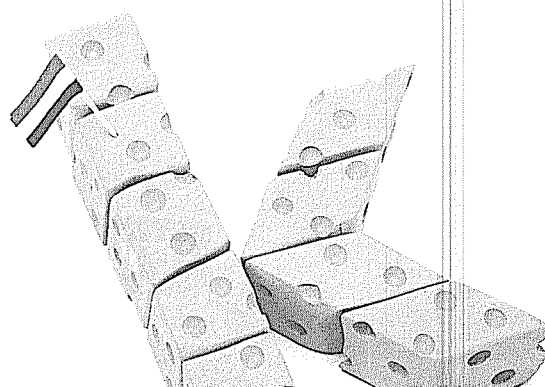
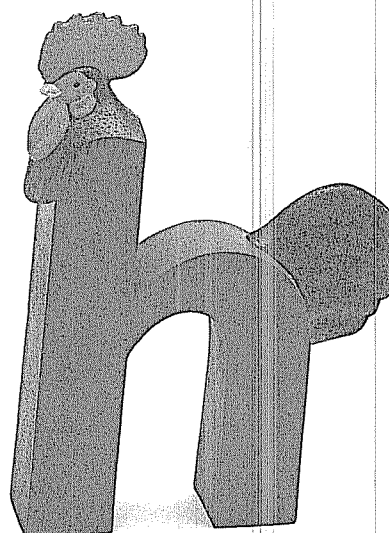
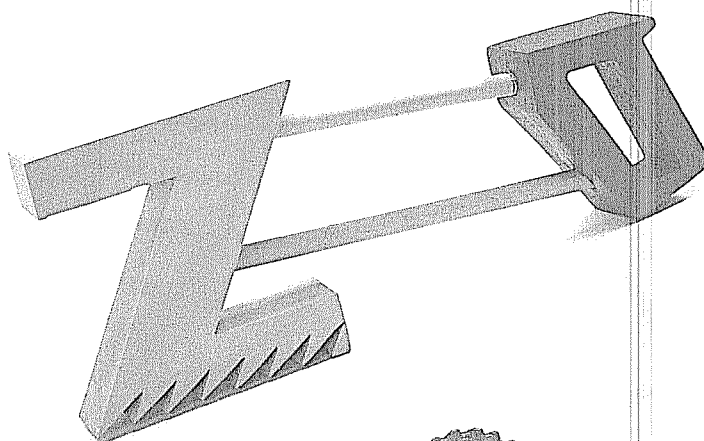
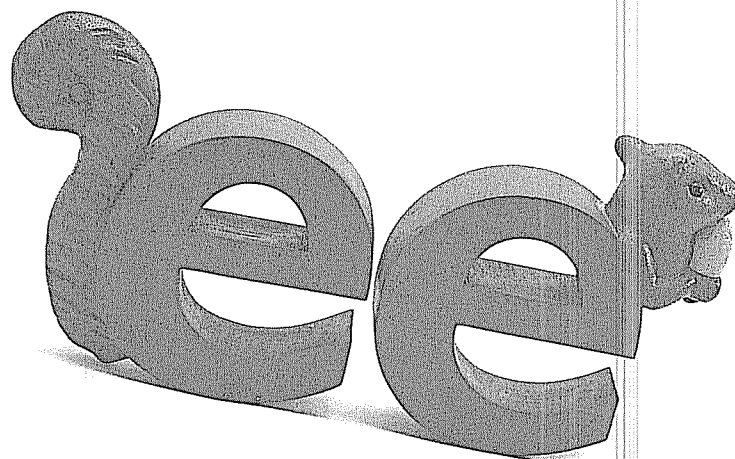
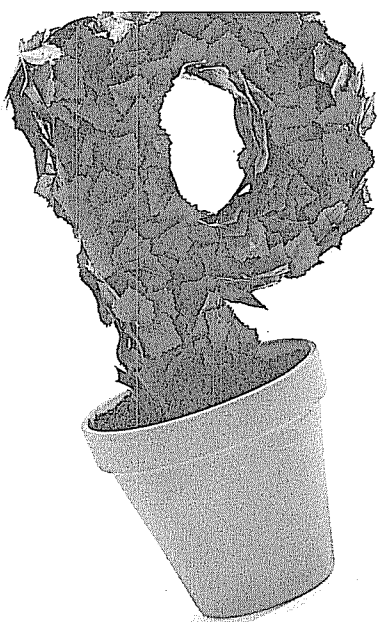

W o o r d b o u w N i e u w

Bouwschrift blok 14

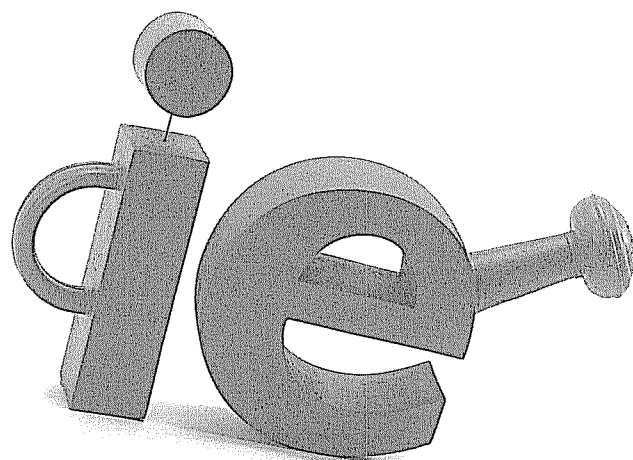
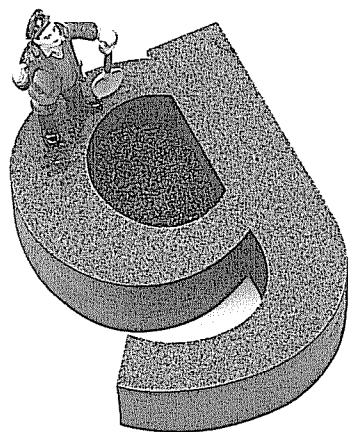
thieme meulenhoff

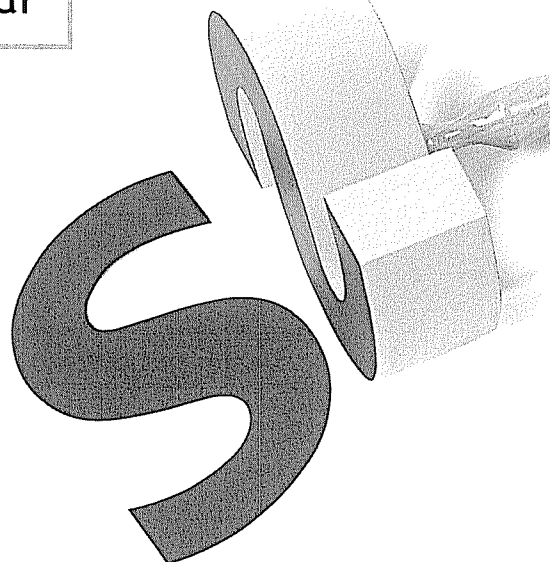
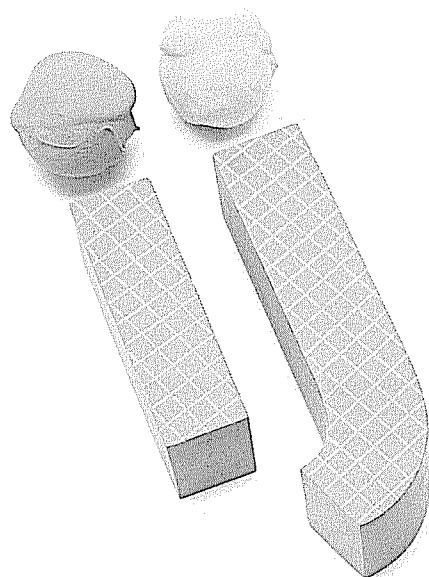
K.B.S. Laurentius
Van Gaverenlaan 18
4835 CD Breda

Woord
bouw
Nieuw

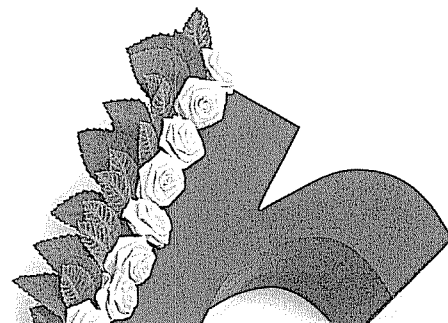
Bouwschrift blok 14

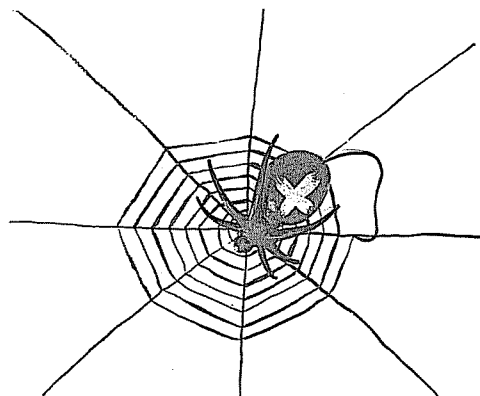

Kees de Baar

thiemenlenhoff

*Woordbouw Nieuw is ontwikkeld door het
Regionaal Pedagogisch Centrum Zeeland, Middelburg,
en uitgegeven door Thieme Meulenhoff, Utrecht/Zutphen.*

Auteur:	Kees de Baar, Middelburg
Redactie:	Tekst in Vorm, Houten
Illustraties:	Juliette de Wit, Amsterdam Natascha van Oirschot, Breda
Ontwerp en vormgeving:	Dollekamp & van Campen, Utrecht

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen.
Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

ThiemeMeulenhoff ontwikkelt leermiddelen voor:

- Primair Onderwijs
- Algemeen Voortgezet Onderwijs
- Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie
- Hoger Beroepsonderwijs

Meer informatie over ThiemeMeulenhoff en een overzicht van onze leermiddelen:
www.thiememeulenhoff.nl

ISBN 90 280 6416 8
Eerste druk, tweede oplage

© ThiemeMeulenhoff, Utrecht/Zutphen, 2002

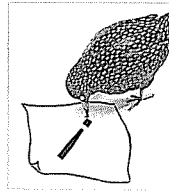
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voorzover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij Besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB, Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Wat betekent dat plaatje?

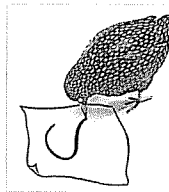
bedenk

let op en vul in

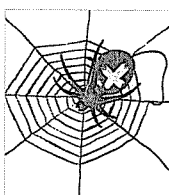
zoek

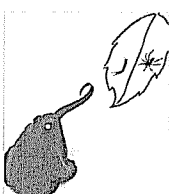
vul in / schrijf

lees

maak

kies

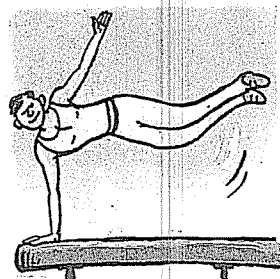

ga naar

de persoonsvorm herkennen

1 Let op!

Een lange zin bestaat vaak uit twee korte zinnen.
Die zijn dan **samengevoegd** door een **voegwoord**.
Voor het voegwoord staat meestal een **komma**.
Zo'n zin heet: een **samengestelde zin**.

Zet de komma op de goede plaats. Onderstreep de persoonsvorm.

De turner steunt op zijn hand

maar zijn voeten raken de balk niet.

Het lijkt net of hij over de balk zweeft.

2 Zet de komma op de goede plaats. Verander de tijd van de zin en schrijf de nieuwe zin op. Onderstreep in beide zinnen de persoonsvorm.

Filip mag met ons mee maar hij moet wel helpen.

Femke hoort me niet want ze zit te dromen.

Ik kan hard lopen maar zij loopt veel sneller.

3 Zet de komma op de goede plaats. Vul de persoonsvorm in.

dragen Als jij de tas _____

zetten dan _____ ik de fiets weg.

wonen Hij _____ in deze buurt

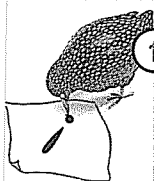
weten maar ik _____ niet waar.

worden Christiaan _____ heel boos

lachen want zij _____ hem steeds uit.

de persoonsvorm herkennen

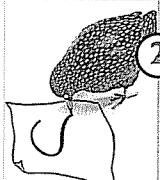

1 Let op!

Een samengestelde zin bestaat vaak uit twee korte zinnen. De ene zin kan in het **enkelvoud** staan en de andere zin kan in het **meervoud** staan.

Zet de komma op de goede plaats.
Onderstreep de persoonsvorm.

De hengelaar wacht geduldig
maar de vissen willen niet bijten.
Ze hebben in de gaten wat er gebeurt.

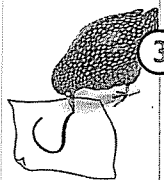

2 Zet de komma op de goede plaats. Verander de tijd van de zin en schrijf de nieuwe zin op. Onderstreep in beide zinnen de persoonsvorm.

De havik zweeft heel hoog maar de konijnen hebben hem gezien.

De mussen vluchten haastig weg want ze zien een poes.

De reiger speurt rond maar de kikkers blijven weg.

3 Zet de komma op de goede plaats. Vul de persoonsvorm in. (v.t.!)

willen Hij _____ komen helpen

kunnen maar we _____ niet langer wachten.

schrijven Alice _____ het verhaal

maken maar wij _____ er een tekening bij.

kopen Johan _____ een zak drop

krijgen maar wij _____ niets.

de persoonsvorm herkennen

1 Let op!

Een samengestelde zin bestaat vaak uit twee korte zinnen. Elke zin heeft een eigen onderwerp en een eigen persoonsvorm. Hebben beide zinnen hetzelfde onderwerp? Dan kun je het onderwerp van de tweede zin weglaten.

Onderstreep in beide zinnen de persoonsvorm.

Ze zet haar voeten voorzichtig neer

en houdt zich goed vast.

Ze glijdt weg als ze niet oplet.

2 Verander de tijd van de zin en schrijf de nieuwe zin op. Onderstreep in beide zinnen de persoonsvorm. Pas op! Voor het voegwoord en zet je geen komma!

Hij vindt een schoen en neemt die mee naar huis.

Zij komt te laat en krijgt daarvoor straf.

Ik hoor het onweer en zie de bliksem.

3 Zet de komma op de goede plaats. Vul de persoonsvorm in.

denken Ali _____ niet goed na

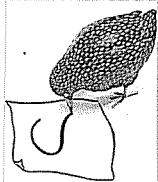
maken en _____ daarom veel fouten.

binden Yvonne _____ het pakje vast

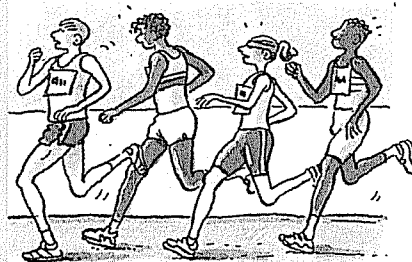
doen maar _____ het niet goed.

Een interview voor de schoolkrant

Jouw buurvrouw is een bekende atlete. Ze is goed in hardlopen en ze doet mee aan de marathon. Ze moet er bijna elke dag voor trainen. Jij vindt dat heel knap. Je wilt een stukje over haar schrijven in de schoolkrant. Je kiest voor de tekstvorm: een interview.

Aanwijzingen

Een interview heeft een korte inleiding. Daarin kun je duidelijk maken voor de lezers waarover het interview gaat. In een interview stel je vragen. Die vragen moet je van tevoren opschrijven. Je moet er goed over nadenken! Dat doe je door eerst trefwoorden op te schrijven.

Titel: _____

(Inleiding: trefwoorden.) _____

Wie en wanneer? _____

Wat en waar? _____

(Kern: het interview. Bedenk trefwoorden.)

Waarom ben je ermee begonnen? _____

Wanneer ben je ermee begonnen? _____

Wat vind je er leuk aan? _____

Wat moet je ervoor doen? _____

Enzovoort! _____

(Slot: trefwoorden.)

Wat ga je nog doen?

opdrachttaal

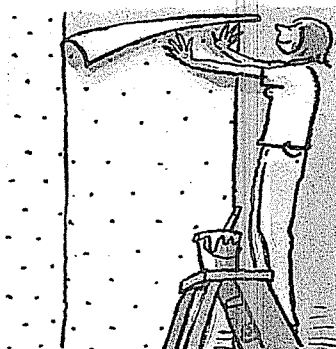
1 Let op!

Bij opdrachttaal schrijf je de persoonsvorm altijd in de ik-vorm.

Onderstreep de persoonsvorm.

'Help eens even,' roept mamma.

'Houd de trap vast. Het behang komt omlaag.'

2 Verander de zin: maak er een opdracht van. Schrijf de nieuwe zin op.

Je moet die rommel opruimen. _____

Je moet beter luisteren. _____

Je moet niet zo knoeien. _____

Je moet eerst een brief schrijven. _____

Jullie moeten elkaar helpen. _____

Jullie moeten meteen beginnen. _____

3 Vul de persoonsvorm in.

wachten '_____ nou eens even.'

kletsen '_____ niet zoveel.'

denken '_____ eerst eens goed na.'

(op)rapen '_____ die propjes daar op.'

vegen '_____ je voeten voor je binnenkomt.'

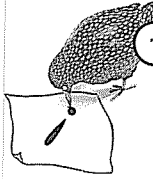
(in)vullen '_____ hier je naam in.'

bewaren '_____ die kassabon goed.'

vergeten '_____ je gymspullen niet.'

opdrachttaal

1 Let op!

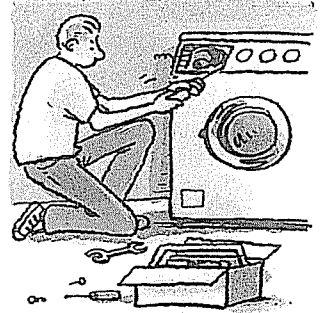
Opdrachttaal staat altijd in de tegenwoordige tijd.
Het moet nog gedaan worden.

Vul de persoonsvorm van **geven** in.
Onderstreep de andere persoonsvormen.

‘_____ de schroevendraaier eens aan,’

roept de monteur tegen zijn helper.

‘Ik kan er net niet bij.’

2 Vul de persoonsvorm in.

volgen ‘_____ me heel voorzichtig.’

vegen ‘_____ je voeten op de mat.’

praten ‘_____ niet met een volle mond.’

vluchten ‘_____ zo snel je kunt.’

laden ‘_____ die kar niet zo vol.’

branden ‘_____ je vingers niet aan de kaars.’

3 Bedenk de opdrachtzin en schrijf hem op.

zorgen _____

schreeuwen _____

stoppen _____

proberen _____

gebruiken _____

vertellen _____

opdrachttaal

1 Let op!

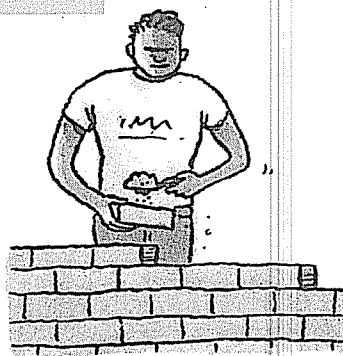
Bij opdrachttaal begint de zin met de persoonsvorm.

Vul de persoonsvorm van **brengen** in.
Onderstreep de andere persoonsvormen.

'_____ eens wat stenen,'

roept de metselaar naar de opperman.

'Ik zit bijna zonder.'

2 Vul de persoonsvorm in.

raden '_____ eens wat ik hier heb.'

rijden '_____ toch wat langzamer.'

snijden '_____ dit touwtje eens door.'

binden '_____ dit pakje goed dicht.'

houden '_____ het glas eens voor me vast.'

antwoorden '_____ niet steeds voor je beurt.'

3 Bedenk de opdrachtzin en schrijf hem op.

vragen _____

zeuren _____

zetten _____

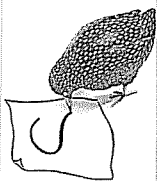
waarschuwen _____

wassen _____

gillen _____

Een aanwijzing voor dierverzorging

Jij hebt een huisdier. Maar jullie gaan met vakantie. Een vriendje of vriendinnetje wil voor jouw dier zorgen. Daarom schrijf je op een briefje hoe jouw dier verzorgd moet worden.

Aanwijzingen

Je begint met een korte inleiding. Daarin schrijf je wat er bijzonder is aan jouw dier. Je vertelt wat je vriendje of vriendinnetje over je dier moet weten. Daarna beschrijf je wat er moet gebeuren. Je mag niets vergeten! Daarom bedenk je eerst trefwoorden.

Titel: _____

(Inleiding: trefwoorden.)

Wie, wat, hoe? _____

Waar, wanneer? _____

(Kern: de verzorging. Bedenk trefwoorden.)

Wat moet er eerst gebeuren? _____

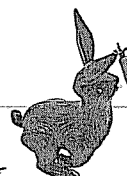
Wat daarna? _____

En daarna? _____

Enzovoort! _____

(Slot: trefwoorden.)

Wat moet er dan gebeuren?

c of s, c of k en ch = sj

1

Zoek het woord dat bij de zin past.

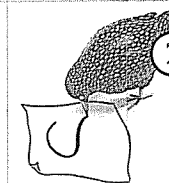
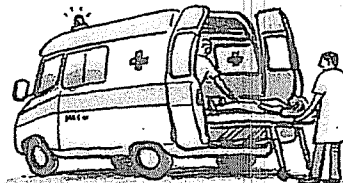
Kies uit: **ambulance, concreet, brancard, capuchon.**

Draagbaar voor zieken: _____.

Muts die vastzit aan een jas: _____.

Ander woord voor ziekenauto: _____.

Iets wat zichtbaar en tastbaar is: _____.

2

Vul in. Kies **c, s** of **k**.

con____urrent _____

so____iaal _____

instru____tie _____

fabri____ant _____

inspe____teur _____

spe____iaal _____

se____retaris _____

harmoni____a _____

heli____opter _____

pen____ioen _____

3

Zoek het woord dat in de zin past.

Kies uit: **microfoon, microscoop, infectie, narcose, injectie.**

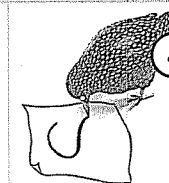
Deze _____ vergroot tien keer.

De operatie gebeurt onder _____.

Deze _____ staat veel te hard.

De zuster geeft een _____ in zijn arm.

Bij een wond moet je oppassen voor _____.

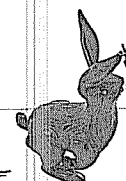

4

Zet de lettergrepen in de goede volgorde.

co-si-ri _____ pli-ment-com _____

le-con-tro _____ me-cla-re _____

c of s, c of k en ch = sj

1

Zoek het woord dat bij de zin past.

Kies uit: **percentage, activiteit, specialist, consument, crimineel.**

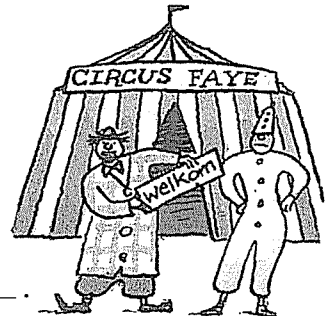
Iets wat je doet: _____.

Een honderdste deel: _____.

Ander woord voor misdadiger: _____.

Iemand die heel goed is in iets: _____.

Iemand die iets koopt of gebruikt: _____.

2

Vul in. Kies **c, s** of **k**.

___ atalogus _____

man ___ ement _____

magnifie___ _____

ac___ ordeon _____

___ ursus _____

rea___ tie _____

instru___ tie _____

ma___ aroni _____

advo___ aat _____

surpri___ e _____

3

Zoek het woord dat in de zin past. Vul de goede woordvorm in.

Kies uit: **accepteren, feliciteren, controleren, balanceren, marcheren.**

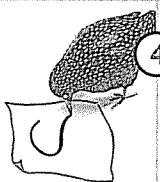
Tom wordt _____ omdat hij jarig is.

De acrobaat _____ op de rand van een stoel.

Ik ga eerst _____ of de deur op slot is.

Je moet deze straf toch maar _____.

De soldaten _____ twee aan twee.

4

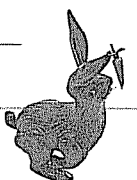
Zet de lettergrepen in de goede volgorde.

foon-cro-mi _____

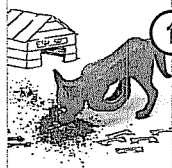
rec-teur-di _____

cus-dis-sie _____

cro-scoop-mi _____

lastige woorden

1

Zoek het woord dat bij de zin past.

Kies uit: poseren, partner, illegaal, goochelaar, geiser.

Hij doet of hij kan toveren: _____.

Het is in strijd met de wet: _____.

Toestel dat water verwarmt: _____.

Een houding aannemen op verzoek: _____.

Iemand met wie je iets samen doet: _____.

2

Zoek het woord dat in de zin past.

Kies uit: mankement, enigszins, surprise, uitstekend, luguber.

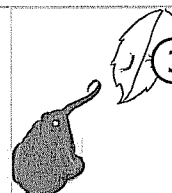
Foto's van gevechten zijn soms heel _____.

Je hebt dat _____ gedaan.

De klas is _____ opgeruimd.

Ik maak een _____ voor haar verjaardag.

Die auto heeft een ernstig _____.

3

Kies het goede woord.

milieu – terrein

sociaal – ideaal

Vervuiling van de zee is slecht voor het _____.

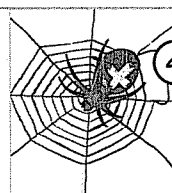
Het is vandaag _____ weer.

priegelig – primitief

ruziën – neuriën

Die mensen leven nog heel _____.

Ze zit zachtjes te _____.

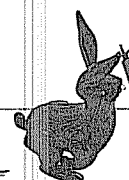

4

Maak er meervoud van. Pas op!

video _____

liniaal _____

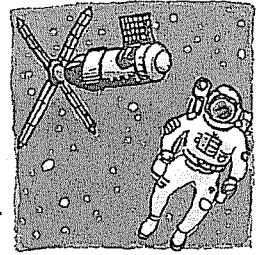
lastige woorden

1

Zoek het woord dat bij de zin past.

Kies uit: **blessure, arrogant, metro, astronaut, allergisch.**

Een ondergrondse trein: _____.

Als je erg verwaand doet, ben je: _____.

Een ander woord voor ruimtevaarder: _____.

Overgevoeligheid voor bepaalde stoffen: _____.

Een zere plek of wond bij sporten: _____.

2

Zoek het woord dat in de zin past.

Kies uit: **akkoord, argument, absoluut, chaotisch, refrein.**

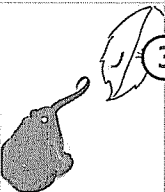
Hans verzint steeds een ander _____.

We gaan _____ met jullie voorstel.

Julia zegt dat ze het _____ zeker weet.

Zij zingen samen het _____ van dat lied.

Theo wil alles tegelijk doen, hij is erg _____.

3

Kies het goede woord.

jungle – oase

flarden – flirten

Een groene plek in een woestijn heet een _____.

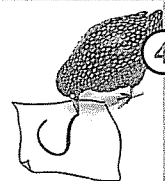
Ik hoor _____ muziek.

peinzen – goochelen

liefhebberij – lekkernij

Ergens diep over nadenken, noem je _____.

Iets wat heel lekker smaakt, is een _____.

4

Zet de lettergrepen in de goede volgorde.

naar-amb-te _____ nig-me-te _____

lastige woorden

1

Zoek het woord dat bij de zin past.

Kies uit: **naïef, poreus, pinguïns, fraude, gigantisch.**

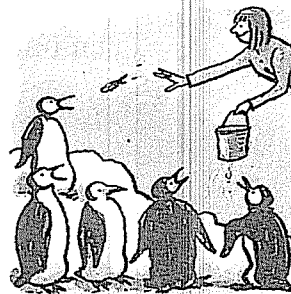
Watervogels die rechtop lopen: _____.

Te goed van vertrouwen zijn: _____.

Ander woord voor enorm groot: _____.

Ander woord voor ernstig bedrog: _____.

Materiaal met piepkleine gaatjes is: _____.

2

Kies het goede woord.

kleinzielig – kleinzerig

jodium – podium

Zij kan geen pijn verdragen, ze is erg _____.

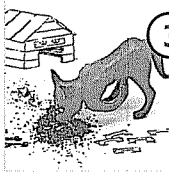
Een wond kun je ontsmetten met _____.

egoïst – pianist

museum – mozaïek

Een _____ denkt alleen aan zichzelf.

Dit _____ bestaat uit stukjes glas.

3

Zoek het woord dat in de zin past.

Kies uit: **bronchitis, pineut, teisteren, irritant, amateur.**

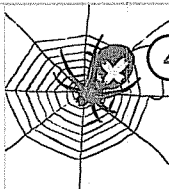
Door de storm _____ de golven de kust.

Ik moest opruimen, ik was de _____.

Door _____ moet hij steeds hoesten.

Aline kan zich heel _____ gedragen.

Voetbal is voor hem een hobby, hij is nog _____.

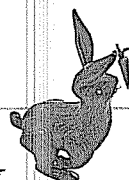

4

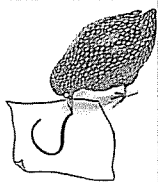
Maak er meervoud van. Pas op!

sauna _____

ruïne _____

Een tekst voor de leeshoek

Jij vindt een dier echt heel bijzonder. Het gaat om een huisdier of een wild dier. Voor de leeshoek maak je een verslag over dit dier. Je vertelt om welk dier het gaat en waarom je het zo'n bijzonder dier vindt. Bedenk ook een titel voor je verslag. Laat in deze titel zien dat je het dier erg bewondert.

Aanwijzingen

Schrijf je verslag volgens de vaste opbouw.
Bedenk bij elk onderdeel een paar trefwoorden.
Doe dit voor je gaat schrijven.
Schrijf je tekst in tekstdelen. Die heten: alinea's.
Sla voor een belangrijk tekstdeel steeds een regel over.
Dat heet: een witregel.
Schrijf korte zinnen. Maak ze niet langer dan twee regels.

Titel: _____

(Inleiding: trefwoorden.)

Wie en wanneer? _____

Wat en waar? _____

(Kern: trefwoorden.)

Hoe heb je het dier leren kennen? _____

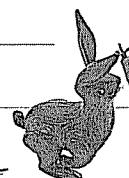
Waarom bewonder je dit dier? _____

Wat is er bijzonder aan? _____

(Slot: trefwoorden.)

Hoe blijf je op de hoogte van dit dier? _____

Wat wil je met dit dier? _____

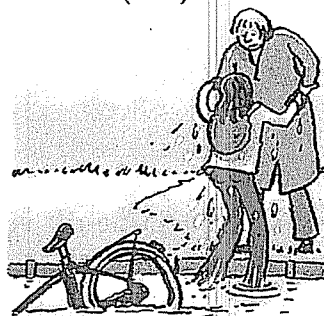
verleden tijd: sterke werkwoorden

1 Let op!

Voorbije tijd betekent hetzelfde als verleden tijd.
Doe-woorden betekent hetzelfde als werkwoorden.
Er zijn sterke en zwakke werkwoorden.

Zet de komma op de goede plaats. Vul de persoonsvorm in. (v.t.)

rijden Anne _____ in de sloot
vallen en _____ in het water.
helpen De vrouw _____ het meisje
zijn maar ze _____ al kletsnat.

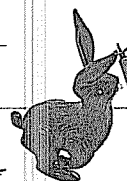

2 Vul de persoonsvorm in. (v.t.)

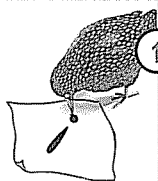
beginnen Het _____ opeens te regenen.
bekijken Sabine _____ alles heel kritisch.
bedenken Kevin _____ dit slimme plannetje.
verkopen Die man _____ veel aardbeien.
verdwijnen De zon _____ achter de wolken.
verbinden De dokter _____ de gebroken arm.

3 Bedenk een zin in de verleden tijd (voorbije tijd) en schrijf hem op.

rijden _____
houden _____
snijden _____
vinden _____
worden _____
binden _____

verleden tijd: zwakke werkwoorden

1 Let op!

De **ik-vorm** van een werkwoord heet: **stam**.
Het betekent precies hetzelfde.
Bij zwakke werkwoorden in de verleden tijd,
schrijf je **ik-vorm (stam) + te of ten**
de of den

Vul de persoonsvorm in. (v.t.)
Kies uit: **rennen, botsen, sturen, regenen.**

Het _____ voortdurend.

Plotseling _____ een hond de straat op.

De chauffeur _____ meteen opzij.

Daardoor _____ de auto tegen een lantaarnpaal.

2 Vul de persoonsvorm in. (v.t.)

heten Hoe _____ die jongen die wegliep?

haasten Wij _____ ons meteen naar huis.

raden Rosa _____ het goede antwoord.

storten Het vliegtuig _____ vanmorgen neer.

luiden Wie _____ gisteren de klok?

ontmoeten Wij _____ haar vorige week.

3 Bedenk een zin in de verleden tijd (voorbij tijd) en schrijf hem op.

wachten _____

pesten _____

praten _____

branden _____

antwoorden _____

verleden tijd: sterke en zwakke werkwoorden

1 Vul van elk werkwoord de goede persoonsvorm in. (v.t.!)

kneden

vallen

Ik _____.

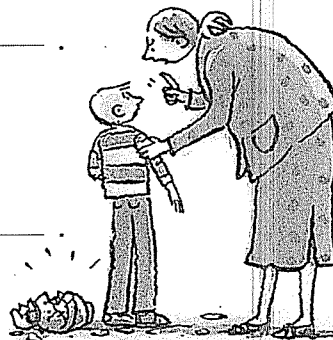
De vaas _____.

troosten

breken

Ik _____.

De vaas _____.

vechten

mopperen

luisteren

Ik _____.

Zij _____.

Hij _____.

2 Vul de persoonsvorm in. (v.t.)

kosten Hoeveel _____ die schoenen?

doden De poes _____ een mus.

starten De auto _____ heel moeizaam.

braden Moeder _____ het vlees.

melden De radio _____ veel files.

vluchten Wij _____ voor het onweer.

3 Bedenk een zin in de verleden tijd (voorbije tijd) en schrijf hem op.

rusten _____

landen _____

kosten _____

branden _____

planten _____

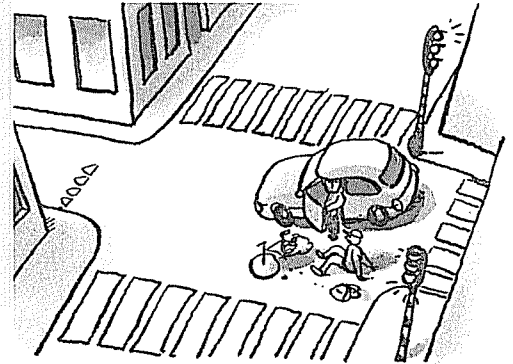
stoten _____

Een brief aan een bekende

Je hebt een ongeluk gehad met je fiets. Je bent met de ambulance naar het ziekenhuis gebracht. Na een week mocht je weer naar huis. Hierover schrijf je een brief aan een vriendje of vriendinnetje.

Schrijf op de lijnen. Vul in wat tussen haakjes staat.

_____, _____ (datum en tijd)

_____ (begroeting)

(Schrijf de inleiding: wie-wat-waar-wanneer.)

(Schrijf de kern.)

(slot)

x, y en th

①

Zoek het woord dat bij de zin past.

Kies uit: **puppy, experiment, jury, textiel, marathon.**

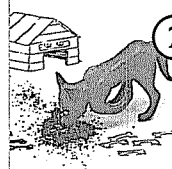
Geweven stof heet: _____.

Een lange hardloopwedstrijd: _____.

Een ander woord voor jong hondje: _____.

Een proef om iets te onderzoeken: _____.

Mensen die een winnaar aanwijzen: _____.

②

Zoek het woord dat in de zin past.

Kies uit: **examen, claxon, expres, extra, excuses.**

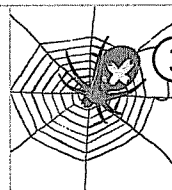
Ik heb het niet _____ gedaan.

Zij is geslaagd voor het _____.

De _____ maakt een vreselijk kabaal.

Georg heeft zijn _____ aangeboden.

Ik neem _____ boterhammen mee.

③

Maak er meervoud van.

lolly _____

claxon _____

puppy _____

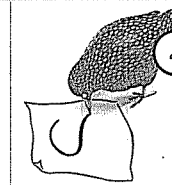
examen _____

taxi _____

jury _____

box _____

extra _____

④

Zet de lettergrepen in de goede volgorde.

ja-py-ma _____ ment-pe-ex-ri _____

nas-tiek-gym _____ cu-ses-ex _____

thon-ra-ma _____ py's-pup _____

x, y en th

1

Zoek het woord dat bij de zin past.

Kies uit: **exporteren, exposeren, exploderen, experimenteren, excuseren.**

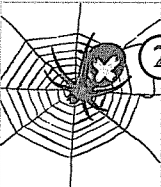
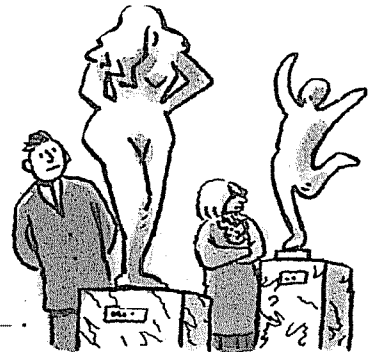
Iets gaat ontploffen: _____.

Een proef nemen: _____.

Dingen tentoonstellen: _____.

Verontschuldiging aanbieden: _____.

Uitvoeren naar het buitenland: _____.

2

Kies het goede woord.

excursie – expeditie

expositie – experiment

Een tocht door het oerwoud is een _____.

Dit is een _____ van schilderijen.

bibliotheek – discotheek

dynamiet – explosie

In een _____ hoor je geen lawaai.

Met _____ kun je een ontploffing veroorzaken.

3

Zoek het woord dat in de zin past.

Kies uit: **fax, encyclopedie, mixer, dynamo, thermometer.**

In een _____ kun je iets opzoeken.

Met een _____ kun je dingen mengen.

Met een _____ kun je de temperatuur meten.

Met een _____ kun je een bericht verzenden.

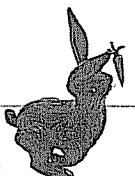
Met een _____ kun je stroom opwekken.

4

Bedenk zelf de tweede lettergreep. Schrijf het hele woord op.

ex _____ sie _____ ex _____ men _____

x, y en th

1

Zoek het woord dat bij de zin past.

Kies uit: **hysterisch, mysterieus, sympathiek, nylon, hobby.**

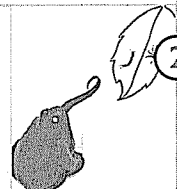
Erg aardig zijn: _____.

Dunne kunststof: _____.

Niet meer weten wat je doet: _____.

Ander woord voor liefhebberij: _____.

Ander woord voor geheimzinnig: _____.

2

Kies het goede woord.

thermoskan – thermostaat

yoghurt – mayonaise

De verwarming regel je met een _____.

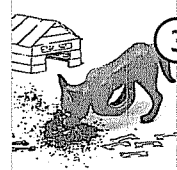
Een zurig nagerecht heet _____.

teddybeer – skippybal

discotheek – videotheek

Die _____ is van pluche gemaakt.

Dansen doe je in een _____.

3

Zoek het woord dat in de zin past.

Kies uit: **explosie, luxueus, gymmen, per expresse, expressievak.**

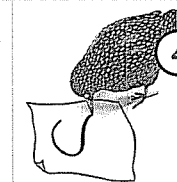
Ik verzend dit pakje _____.

In de verte klonk een _____.

Die auto is heel _____ uitgevoerd.

Tekenen is een _____.

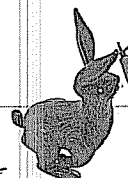
Bezig zijn met gymnastiek heet _____.

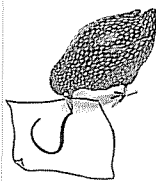
4

Zet de lettergrepen in de goede volgorde.

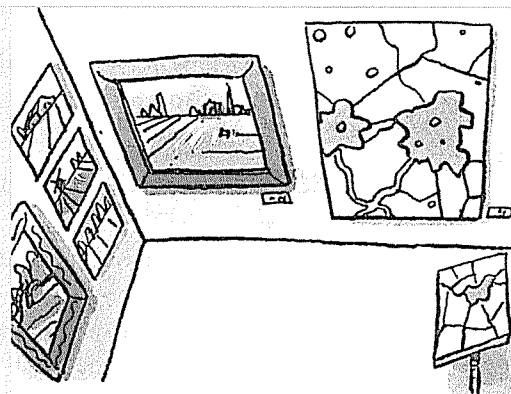
theek-co-dis _____ jes-thee-zak _____

Een brief om informatie

Jij helpt mee met het voorbereiden van schoolreizen en excursies. In de krant heb je iets gelezen over een expositie over jullie streek of stad. De expositie bestaat uit kaarten, foto's en tekeningen. Je wilt weten of dit leuk is voor een excursie van je klas. Dus schrijf je een brief naar de organisatie van de expositie. In je brief vraag je om alle informatie die je nodig hebt.

Schrijf op de lijnen. Vul in wat tussen haakjes staat.

_____, _____ (datum en tijd)

_____ (begroeting)

(Schrijf de inleiding: wie-wat-waar-wanneer.)

(Schrijf de kern.)

(slot)

vreemde woorden

- 1 Zoek het woord dat bij de zin past.
Kies uit: **diner, lunch, kitsch, toilet, bazaar.**

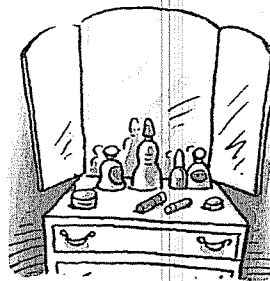
Een deftig woord voor wc: _____.

Een ander woord voor namaakkunst: _____.

Een deftig woord voor avondeten: _____.

Een bijzonder soort markt: _____.

Een deftig woord voor middageten: _____.

- 2 Zoek het woord dat in de zin past.
Kies uit: **score, aids, flat, short, applaus.**

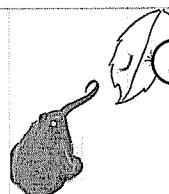
Hij woont in een _____ met tien verdiepingen.

Een korte zomerbroek wordt _____ genoemd.

_____ is een heel erge ziekte.

In je handen klappen uit bewondering, heet _____.

De _____ van die wedstrijd is 4-2.

- 3 Kies het goede woord.

broche – button

route – rails

Op een _____ staat soms een tekst.

Ik heb een beschrijving van de _____ bij me.

jeep – tank

plastic – nylon

Een _____ rijdt op rupsbanden.

Die emmer is van _____ gemaakt.

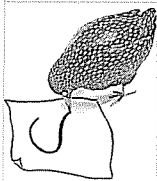

- 4 Bedenk de ontbrekende letter. Schrijf het hele woord op.

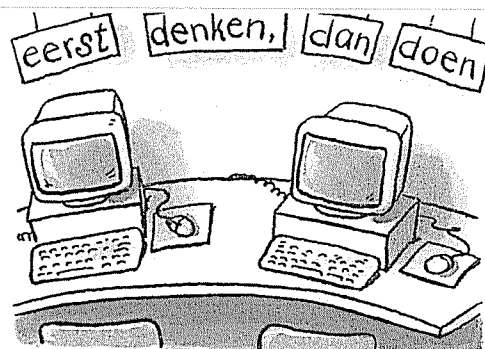
lun _ _ h _ _ _ _ _ kit _ _ ch _ _ _ _ _

Een gebruiksaanwijzing

Jullie werken soms met de computer. Jij weet hoe dat moet. Nu ga je dat aan andere leerlingen vertellen. Je schrijft dus een gebruiksaanwijzing. Daarin beschrijf je stap voor stap wat je moet doen.

Aanwijzingen

Bedenk een titel. Daaronder schrijf je de inleiding voor de gebruiksaanwijzing. In deze inleiding zeg je waarom de gebruiksaanwijzing nodig is. In de kern schrijf je op wat de lezer (gebruiker) moet doen. In het slot schrijf je op wat de lezer (gebruiker) als allerlaatste moet doen, bijvoorbeeld als hij of zij klaar is met de computer.

Titel: _____

(Kern: schrijf in trefwoorden op wat de lezer (gebruiker) moet doen.)

(Slot: wat staat er in het einde van de gebruiksaanwijzing?)

samengestelde woorden

1 Vul in. Kies uit: vogelverschrikker, dierenbescherming, bestrijdingsmiddel.

Een _____ helpt vaak niet

tegen lastige vogels. Een echt _____

is niet toegestaan. Daar zorgt de

_____ voor. Maar wat dan?

2 Bedenk het woord dat in de zin past. Vul het tweede woorddeel in.

Op mijn fiets zit een kilometer _____.

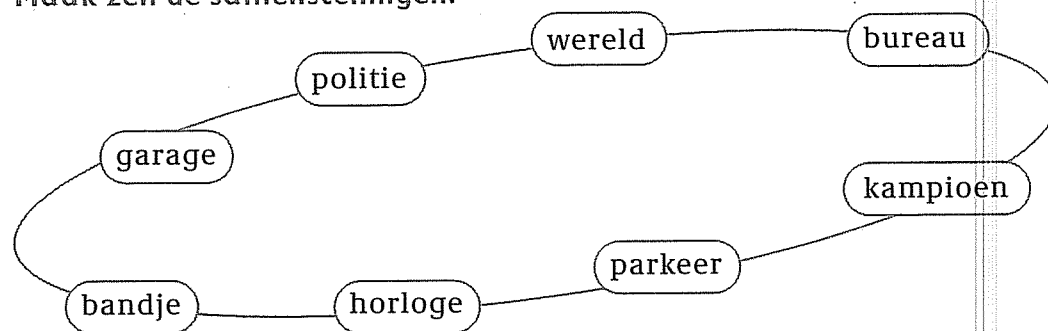
De dief heeft vinger _____ achtergelaten.

Achter op mijn fiets zit een bagage _____.

Bij deze parkeer _____ kun je betalen.

De voetbal _____ is bijna afgelopen.

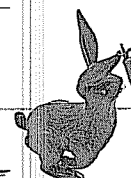
3 Maak zelf de samenstellingen.

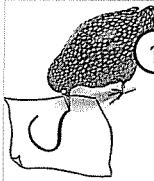
4 Zet de lettergrepen in de goede volgorde.

chauf-vracht-wa-feur-gen _____

tor-be-der-stuur-trac _____

samengestelde woorden

- ① Vul in. Kies uit: **metaaldetector**, **zomervakantie**, **waterkering**.
Bedenk zelf het slot van de laatste zin en schrijf hem op.

De duinen vormen een _____.

In de _____ lopen daar veel toeristen.

De man zoekt met een _____ naar

metalen voorwerpen. Vaak vindt hij _____.

- ② Bedenk het woord dat in de zin past. Vul het eerste woorddeel in.

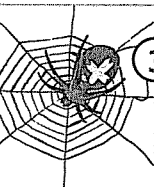
Voor deze ziekte bestaat nog geen _____ middel.

Je moet hier je _____ tekening zetten.

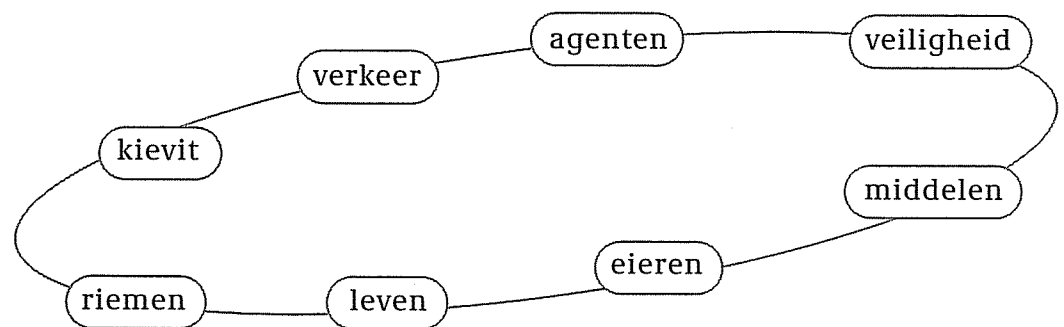
Mijn oma woont in een _____ tehuis.

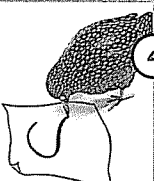
De _____ agent arresteerde de dief.

Op een _____ boerderij zijn veel dieren.

- ③ Maak zelf de samenstellingen. (Pas op! Er moet steeds een letter bij!)

- ④ Zet de lettergrepen in de goede volgorde.

kan-tie-rei-va-zen

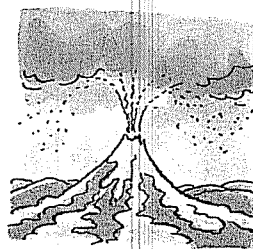
ter-rij-uit-ach-lamp

samengestelde woorden

1 Vul in. Kies uit: **vulkaanuitbarsting**, **wateroppervlak**, **landbouwgebieden**.

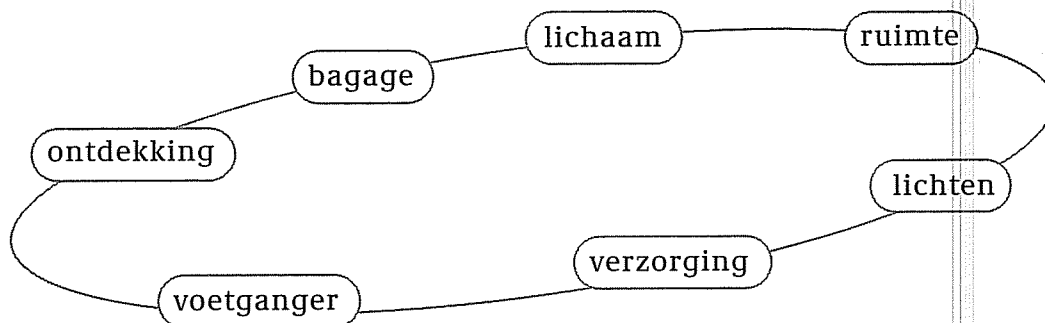
Een _____ is gevaarlijk. De lava
overstroomt bossen en _____.
Zelfs het _____ wordt gloeiend heet.

2 Maak woorden met **over**, **onder**, **boven** of **tegen**.

Zij hebben veel _____ winningen behaald.
Mijn kamer ligt op de _____ verdieping.
Je moet deze brief nog _____ tekenen.
Onze _____ standers zijn al gearriveerd.
De aap hangt _____ steboven aan de tak.

3 Maak zelf de samenstellingen. (Pas op!)

4 Zet de lettergrepen in de goede volgorde.

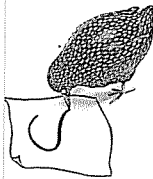
dui-twee-hon-zend-derd _____

der-boe-kin-ken-week _____

Jacinta

Een gedicht van Theo Olthuis*

Ik schreef een briefje aan Jacinta,
dat ik met haar wou.
Maar het kwam niet goed terecht,
want de meester zag het,
maar hij heeft gelukkig niets gezegd
en gelukkig niets gelezen,
maar zo in de prullenmand ...
Fijne meester,
en Jacinta
komt nog wel.

Vertel wat de schrijver bedoelt. Geef daarover ook je eigen mening.

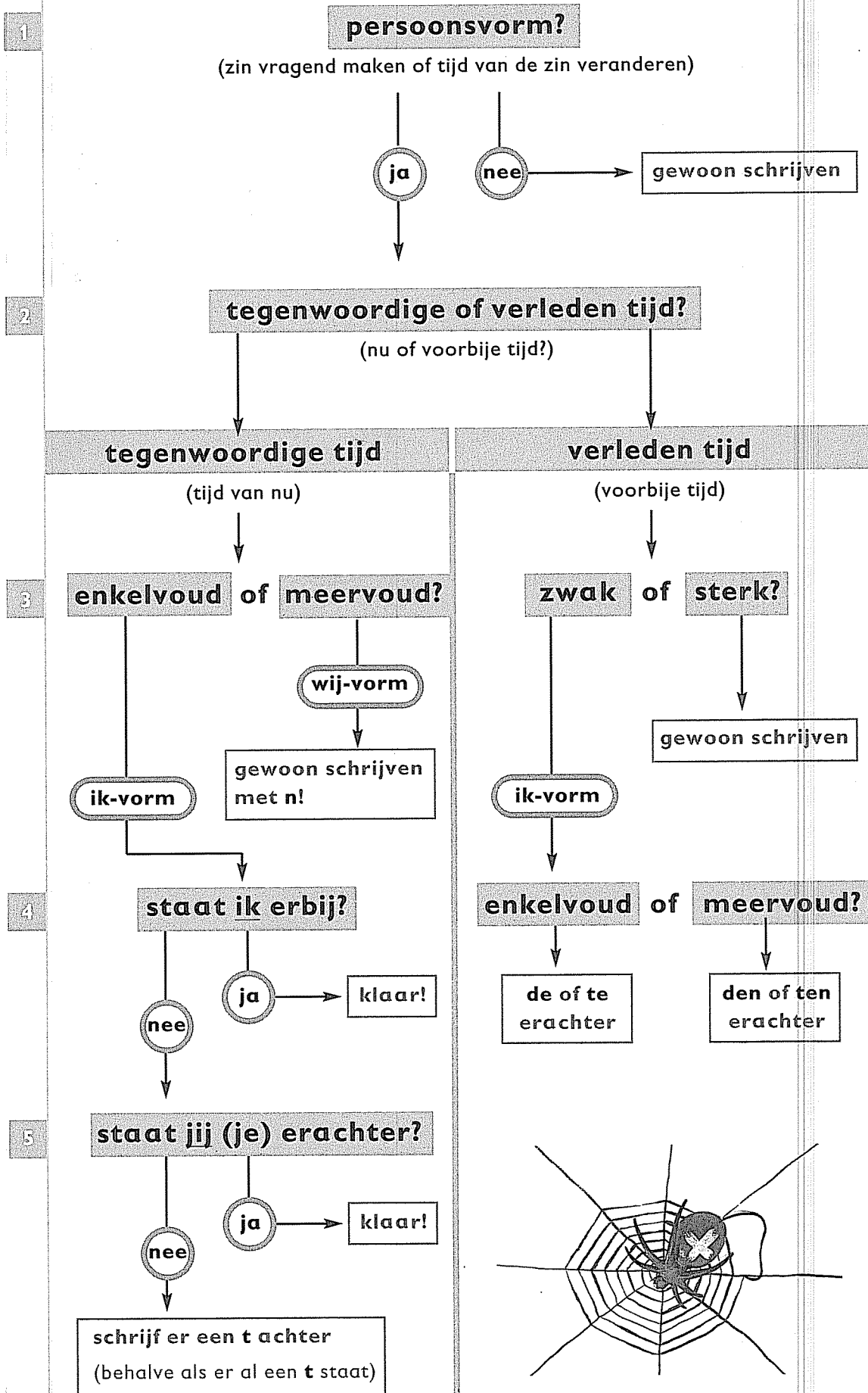
De schrijver:

Mijn mening:

*In: *Als je goed om je heen kijkt zie je dat alles gekleurd is*. Querido, Amsterdam, 1991.

Stap voor stap de persoonsvorm

mijn moeilijke woorden

luisterfouten

regelfouten

klank en
klankgroepen

1. eindklinker en 's

2. d of t
(verlengingsregel)

3. doffe u: e/ig/lijk

--	--	--	--

1,246,921

4. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841.

1000

•

100

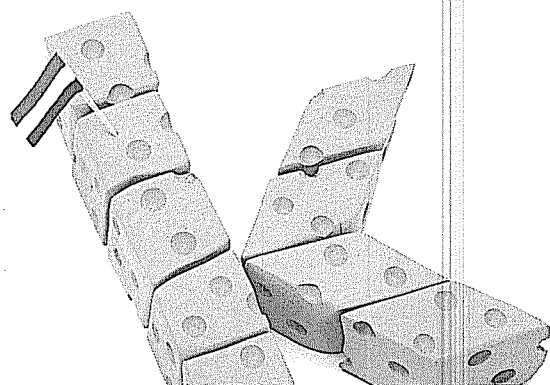
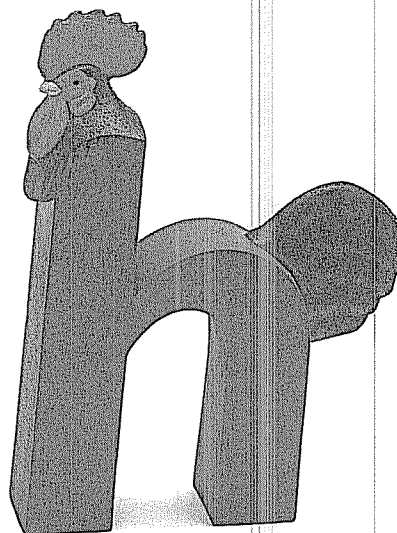
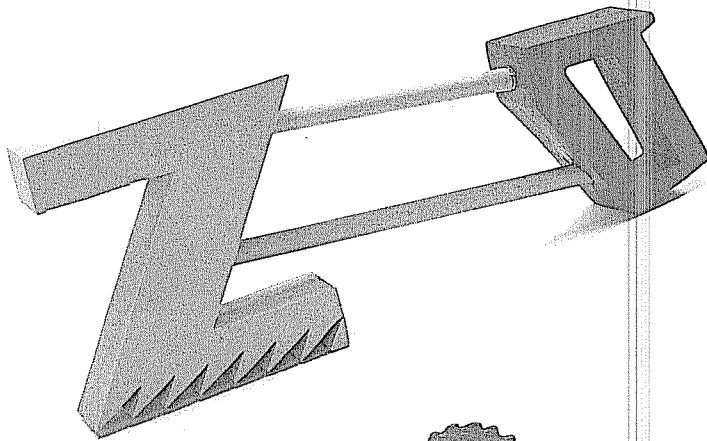
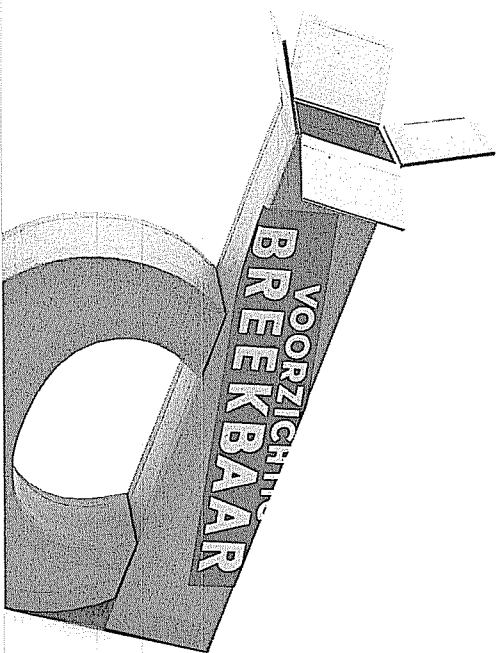
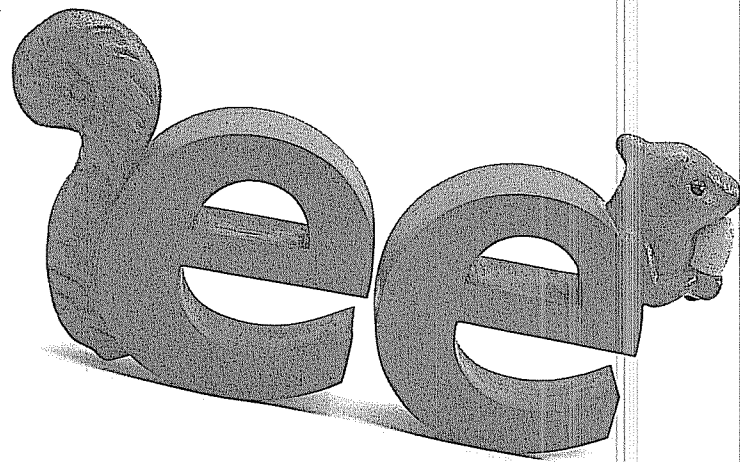
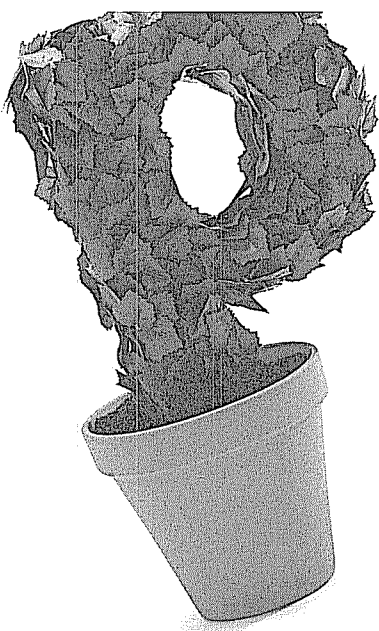
mijn moeilijke woorden

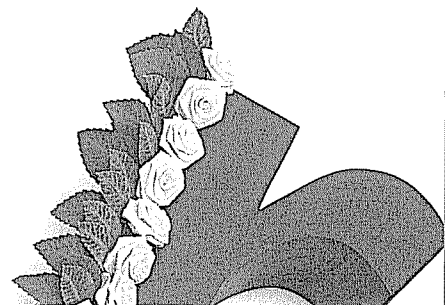
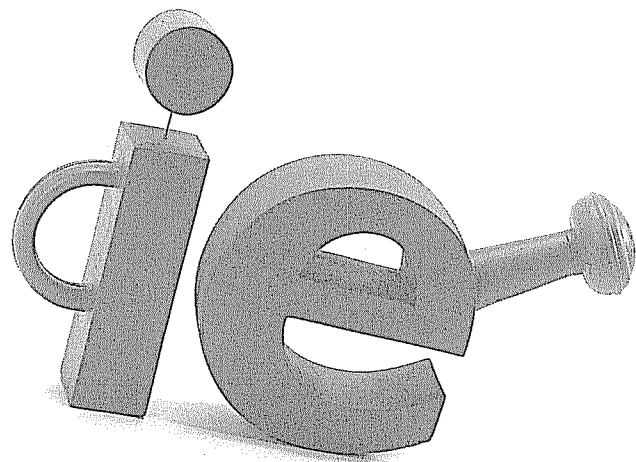
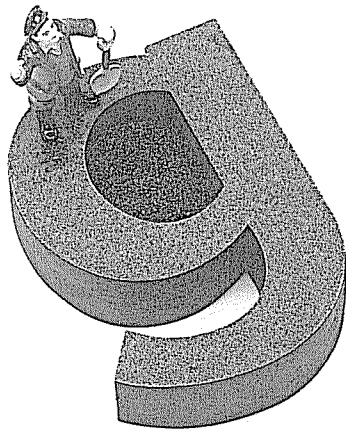
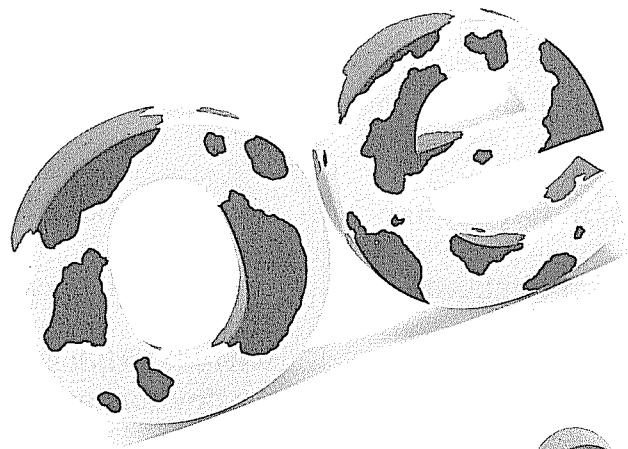
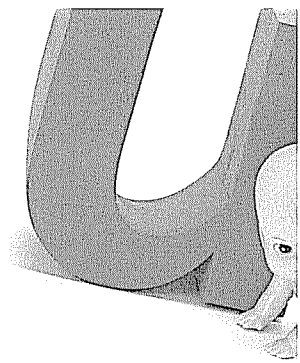
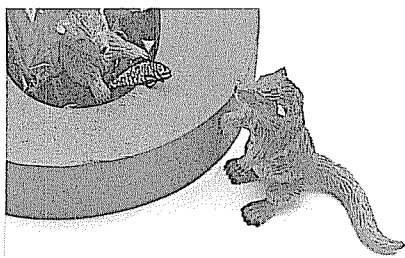
afpraakfouten

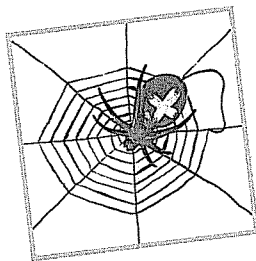
au, ei, i = ie

$$c = s, \quad ch = sj, \quad ch = g,$$
$$c = k, \quad cc = ks, \quad x, y$$

uitzonderingen

Inhoud

(de ontbrekende lesnummers zijn de lessen 'herhaling en toepassing')

les 1	de persoonsvorm herkennen	les 21	verleden tijd: sterke werkwoorden
les 2	de persoonsvorm herkennen	les 22	verleden tijd: zwakke werkwoorden
les 3	de persoonsvorm herkennen	les 23	verleden tijd: sterke en zwakke werkwoorden
les 4	schrijfopdracht		
		les 24	schrijfopdracht
les 6	opdrachttaal		
		les 26	x, y en th
les 7	opdrachttaal		
		les 27	x, y en th
les 8	opdrachttaal		
		les 28	x, y en th
les 9	schrijfopdracht		
		les 29	schrijfopdracht
les 11	c of s, c of k en ch = sj	les 31	vreemde woorden
les 12	c of s, c of k en ch = sj		
		les 32	vreemde woorden
les 13	c of s, c of k en ch = sj		
		les 33	vreemde woorden
les 14	schrijfopdracht		
		les 34	schrijfopdracht
les 16	lastige woorden	les 36	samengestelde woorden
les 17	lastige woorden		
		les 37	samengestelde woorden
les 18	lastige woorden		
		les 38	samengestelde woorden
les 19	schrijfopdracht		
		les 39	schrijfopdracht

ISBN 90-280-6416-8

9 789028 064164

schema: **Stap voor stap de persoonsvorm**